

هفت جهان

واکنش آهنگ‌ساز فیلم «محمد(ص)» به یک فتوا

● **شرق:** آهنگ‌ساز هندی فیلم «محمد(ص)» با انتشار متنی در فیس‌بوک، به گروه‌هایی که خواستار لغو اکران این فیلم در این کشور شده بودند، پاسخ داد. ای. آر. رحمان، آهنگ‌ساز فیلم «محمد(ص)» و برنده دو جایزه اسکار است که در هند به دنیا آمد اما در سال ۱۹۸۹ در ۲۳ سالگی به دین اسلام گروید و نام خود را تغییر داد. رحمان، سازنده آهنگ فیلم «زاغه‌نشین میلیونر» هم هست. او به‌تازگی به اقدام گروه‌هایی همچون آکادمی رضا در بمبئی واکنش نشان داده و با انتشار متنی در فیس‌بوک نوشته است: «اگر در روز قیامت سعادت ملاقات با خداوند را داشتم، در پاسخ به این پرسش پروردگار که «با ایمان، استعداد، پول، شهرت و سلامتی که به تو دادم چرا برای فیلمی درباره پیامبر محمد(ص) آهنگ نساختی چه باید بگویم؟ فیلمی که نیتش ایجاد اتحاد میان بشریت، رفع تصورات غلط و گسترش این پیام است که زندگی یعنی مهربانی، دست‌گیری از ناتوان و در خدمت بشریت‌بودن و نه کشتن بی‌گناهان». آکادمی رضا به‌عنوان یک گروه اسلامی در بمبئی هند، به بهانه اینکه استفاده از نام پیامبر اکرم(ص) در عنوان فیلم ممکن است به اشتباه انتقادات نسبت به فیلم را متوجه پیامبر کند و همچنین درباره به‌تصویرکشیدن چهره پیامبر اسلام(ص)، علیه، آهنگ‌ساز فیلم و مجید مجیدی، کارگردان ایرانی، فتوا صادر کرد.

پیشنهاد روز

کلاس‌هایی برای کسب‌وکارنو

● **شرق:** نخستین دوره استارت آپ وینکند (کسب‌وکار نو) در ایران با موضوع هنر و با تأکید بر «تلفیق هنر و تکنولوژی» از تاریخ ۱۵ لغایت ۱۷ مهرماه در پردیس هنرهای کاربردی (ولیعصر) دانشگاه هنر تهران، واقع در خیابان ولیعصر، روبه‌روی خیابان بزرگمهر برگزار می‌شود. از تمام کارآفرینان، برنامه‌نویسان، طراحان گرافیک، ایده‌پردازان و دانشجویان رشته‌های هنری دعوت می‌شود. جهت کسب اطلاعات بیشتر و ثبت‌نام به وب‌سایت این رویداد (www.swarts.ir) مراجعه‌کنند.

هنر

گزارش خبرنگار «شرق» از «جشنواره فیلم گدینیا»

درس‌هایی از لهستان

حسین عیدی‌زاده

جشنواره فیلم گدینیا

استفاده می‌کنند و با گزینشی سخت‌گیرانه بهترین‌های سینمای لهستان را برای جشنواره خود انتخاب می‌کنند. این جشنواره ساده و ناآشنا برای ما ایرانی‌ها می‌تواند به الگویی برای جشنواره فیلم فجر خودمان بدل شود. جشنواره فیلم فجر ظرفیت این را دارد که از یک میهمانی خودمانی به یک میهمانی جهانی بدل شود.

کافی است مسئولان این جشنواره با دقت به جشنواره‌های کوچکی مثل گدینیا دید خود را وسعت دهند. واقعا اگر قرار است فیلم‌های ایرانی را به خارج از ایران صادر کنیم و از این طریق فرهنگ خود را به نمایش بگذاریم، چه راهی بهتر از جشنواره فیلم فجر است؟ با یک برنامه‌ریزی ساده که برگزارکنندگان جشنواره فیلم فجر هم با آن آشنا نبستند (ولی حیف که اغلب بدسیلیقی به خرج می‌دهند) می‌توانند گروهی عظیم از منتقدان، پخش‌کنندگان و برنامه‌ریزهای جشنواره‌های مختلف را دعوت کنند و آنها را به‌همراه بینندگان ایرانی به پای تماشای فیلم‌ها بفرستند تا آنها بتوانند در فضایی «سینمایی» و نه جدا از بینندگان ایرانی به تماشای فیلم‌های ایرانی بنشینند و به تجربه‌ای دست‌آول از سینمای ایران دست پیدا کنند.

شاید تنها لازمه انجام این کار تشویق فیلم‌سازها

موفق هم بوده است. جشنواره فیلم گدینیا اساسا یک بازار بزرگ فیلم‌های لهستانی برای افراد غیرلهستانی است. این جشنواره با دعوت‌کردن از میهمان‌های خارجی از سراسر کشورهای دنیا، برای آنها فرصتی پیش می‌آورد تا جدا از آشناشدن با هم، با دیدن فیلم‌های لهستانی، به سه شکل به عرضه و معرفی فیلم‌های این کشور کمک کند.

بله، همه با بزرگان سینمای لهستان از آندری وایدا و وویچک هاس گرفته تا کریشتف کیشلوفسکی و این اواخر پاول پاولیکفسکی آشنا هستند اما سهم سینماگران جدید این کشور چه می‌شود؟ اینجاست که جشنواره فیلم گدینیا به‌عنوان رخدادی فرهنگی وارد عرصه می‌شود. سه شکلی که این جشنواره دارد به سینمای کشورش و عرضه جهانی آن کمک می‌کند: از طریق دعوت میهمان‌های خارجی میسر می‌شود؛ این میهمان‌ها یا منتقد فیلم هستند و با دیدن فیلم‌ها و نوشتن نقدهایی بر آنها و همچنین مصاحبه با سینماگران فیلم‌ها را در کشورهای متبوع خود معرفی می‌کنند. با پخش‌کننده هستند و از طریق این جشنواره فیلم‌های لهستانی دلخواه را برای پخش در کشورهای خود انتخاب می‌کنند و دسته سوم که بسیار هم مهم هستند مسئولان جشنواره‌های ریز و درشت مختلف هستند که از این فرصت انحصاری

زیر آسمان فیروزه‌ای

«زبان از یادرفته» گروه «کاربن» دربرج آزادی

● **شرق:** گروه موسیقی کاربن، اشعار شل سیلوراستاین را با آلبوم «زبان از یادرفته» در کنسرتی که در برج آزادی برگزار می‌شود روی صحنه می‌برند.گروه موسیقی کاربن که با همراهی فرشاد فزونی، سیاوش امامی، فرشاد رضایی و آبدین رادکیا شکل گرفته، این روزها مشغول آماده‌کردن آلبومی با اشعار «شل سیلوراستاین» به اسم «زبان از یادرفته» هستند. تنظیم این آلبوم کار مشترک این چهار نوازنده و در قالب موسیقی راک است. قطعات این آلبوم روزهای دوم و سوم مهرماه در قالب کنسرتی با همین نام به صحنه خواهد رفت؛ اما موسیقی تنها اتفاق این کنسرت راک نیست. به گفته فرشاد فزونی، خواننده و سرپرست گروه کاربن، قرار است اتفاقات بصری و شنیداری هم‌زمان با یکدیگر رخ دهند: «در این کنسرت سعی داریم روی بخش هیجان نیز کار کنیم و شنیدن موسیقی تنها اتفاقی نباشد که تماشاجی با آن روبه‌روست. ما برای جنبه‌های بصری و ویژوال کنسرت هم برنامه‌هایی داریم که مخاطب با دیدن آنها شگفت‌زده خواهد شد». فزونی درباره مخاطبان کارهای‌شان هم می‌گوید به دنبال پیشنهادهای تازه‌ای برای مخاطبانی است که به موسیقی روز جهان علاقه‌مندند؛ البته این به این معنا نیست که این گروه فقط به دنبال مخاطب خاصی سبک موسیقی است. گروه در تلاش است طیف مخاطبانش را از هر قشر و با هر سلیقه موسیقیایی که دارند، راضی نگاه دارد. اشعار این کنسرت براساس شعرهای شل سیلوراستاین نویسنده و آهنگ‌ساز و کرافیست آمریکایی است؛ نویسنده‌ای که بسیاری از مخاطبان ایرانی او را می‌شناسند و با آشنایش ارتباط برقرار می‌کنند. اعضای گروه کاربن تا پیش از کنسرت ایوان شمس فرشاد فزونی در سال ۹۲، به صورت شخصی در حوزه مختلف موسیقی فعالیت می‌کردند. فرشاد فزونی را اهالی تئاتر به‌خوبی می‌شناسند و آهنگ‌هایش را برای کارهایی مانند «درس» داریوش مهرجویی، «نیک‌بخت» و «پینوکیو» اصغر دشتی، «ترن» و «خنکای ختم خاطره» نیما دهقان، «دل‌سگ» محمد یعقوبی و «یک صبح ناگهان» حسین پاکدل به یاد دارند. سیاوش امامی که علاوه بر گروه شخصی خودش با نام «mute agency» و همکاری با هنرمندانی مانند «Collin bass» بیسیست گروه «camel» همکاری با امیر توسلی برای کار روی سریال‌ها و فیلم‌های سینمایی را در کارنامه‌اش دارد. فرشاد رضایی علاوه بر تحصیل در رشته نقاشی در مقطع کارشناسی‌ارشد و تدریس همین رشته در برخی دانشگاه‌ها به نوازندگی گیتار و کمی بعدتر به گیتاریس روی آورده بود و آبدین رادکیا هم مشغول آهنگ‌سازی و دودماسازی برای بازی‌های کامپیوتری مختلف در این دوره بود. این گروه با اضافه‌شدن علی پناهی، هنرمند ویژوال، کامل شده است. گروه کاربن با استفاده از مדיاهای گوناگون سعی در فاصله‌گرفتن از یک گروه صرفا موسیقایی دارد؛ تلاشی که در آلبوم و کنسرت تازه‌شان برای علاقه‌مندان به موسیقی‌های آلترناتیو، به‌ویژه راک، به‌نمایش خواهند گذاشت. مدیریت هنری آلبوم و کنسرت «زبان از یادرفته» برعهده فرهاد فزونی است. پیش‌فروش بلیت‌های این کنسرت در سایت پیشنهاد به آدرس peeshnahad.com آغاز شده و علاقه‌مندان می‌توانند با مراجعه به این سایت، بلیت خود را خریداری کنند.

خیلی دور خیلی نزدیک

طراحی‌های فرهاد گاوزن درلندن

● در دومین نمایشگاه سالانه start art fair که در یکی از گالری‌های لندن برگزار شد، هنرمندانی از کشورهای مختلف از جمله فرهاد گاوزن شرکت کردند. دومین نمایشگاه سالانه start art fair گالری ساعتچی لندن از دهم تا سیزدهم سپتامبر برابر با ۱۹ تا ۲۲ شهریور برگزار شد. از ایران نیز فرهاد گاوزن توسط گالری زیرزمین دستان در این نمایشگاه حضور دارد. از این طراح، هفت اثر از مجموعه «انسان» به نمایش گذاشته شده بود. «این فردا است» با محوریت هنر معاصر و فراتر از آن، عنوان بخشی از نمایشگاه سالانه استارت‌آرت‌فر start art fair» گالری ساعتچی بود که هنرمندان آن، توسط برگزارکنندگان نمایشگاه از سراسر دنیا دعوت شده بودند. این نمایشگاه هرساله هنرمندان نوظهور در عرصه‌های بین‌المللی را کانون توجه قرار می‌دهد و فضای هنری جدید را به‌نجوی به نمایش می‌گذارد که قابل‌دسترسی برای مخاطبان بیشتر باشد. هدف این رویداد فراهم‌کردن شرایطی برای کاپورتورها، منتقدان، گالری‌داران و کلکسیونرهاست که استعدادهای جدید هنری را کشف کنند، در ضمن برخی از آثار نمایشگاه، در حراج خیریه‌ای که توسط کریستی برگزار می‌شود، شرکت داده می‌شوند که یکی از آثار گاوزن نیز به این بخش راه یافته است.

گنج خفته گالری بزرگ

سحر آزاد، پنج سال قبل موزه هنرهای معاصر

محلی برای نمایش گنجینه آثار خود شد؛ گنجینه‌ای که قیمت‌گذاری روی آن هنوز هم نعتها به دلیل دراختیارداشتن آثاری از هنرمندان شناخته‌شده ایرانی بلکه با وجود نقاشی‌ها و مجسمه‌هایی از هنرمندان جهانی با دشواری روبه‌رو است. تا پیش از آن موزه هنرهای معاصر بیشتر به برگزاری نمایشگاه‌های گروهی یا دوسالانه‌ها اختصاص داشت تا اینکه در زمان محمود شالویی، مدیر اسبق تجسمی و موزه هنرهای معاصر، عنوان شد موزه هنرهای معاصر به نمایشگاه دائمی گنجینه‌اش تبدیل می‌شود. هرچند این وعده در ابتدا بسیاری را خشنود کرد اما

مجسم بالا و تنوع آثاری که سبک‌های مختلف هنر معاصر را تشکیل می‌دادند، مانع از آن شد که تمامی آثار به‌صورت دائم نشان داده شود و به‌همین‌دلیل نمایشگاه‌های ادواری از هنرمندان سبک‌های مختلف برگزار شد و در این زمان باز هم دوسالانه‌ها به موزه هنرهای معاصر بازگشت و به‌همین‌دلیل همین نمایشگاه‌های ادواری نیز گهگاهی با اخلاال روبه‌رو می‌شدند. حالا بار دیگر بخشی از گنجینه موزه هنرهای معاصر در نمایشگاهی با عنوان «ذهنیت ملموس» شامل ۲۷ تابلو از ۲۳ هنرمند از چهار جریان هنری اکسپرسیونیسم انتزاعی، تاشیسم، انتزاع پسانقاشانه و انتزاع تفرقی از روز سه‌شنبه برپا شده است. یکی از موضوعاتی که هم‌زمان با برگزاری چنین نمایشگاه‌هایی دوباره مطرح می‌شود، بحث به‌روزدشدن موزه هنرهای معاصر است. البته این سؤال شاید همواره وجود داشته؛ چراکه می‌توان گفت در سده‌ه اخیر هیچ اثری به بخش بین‌الملل موزه هنرهای معاصر تهران افزوده نشده است و در بخش هنرمندان داخلی نیز تعداد آثار مطرح آن‌قدر چشمگیر نبوده‌اند که به‌روزنودن بخش خارجی را جبران کنند. این سؤال در سال‌های اخیر همواره بیان می‌شد؛ به‌خصوص از زمانی که قرار شد موزه هنرهای معاصر تهران به بازکرد واقعی خود که موزه است، بازگردد و گنجینه خود را به نمایش دائم بگذارد.

گاه‌گذاری این مسئله از سوی خبرنگاران با مسئولان موزه و مدیران موزه نیز در میان گذاشته می‌شود که در بیشتر مواقع پاسخ آنها نداشتن بودجه کافی برای خرید آثار هنرمندان نامی در سطح بین‌المللی بود. هرچند نمی‌توان صحت این موضوع را نادیده گرفت اما تنها در یک دوره بود که وعده‌هایی مبنی بر خرید آثار خارجی منتشر شد. شالویی در سال ۸۸ درباره خرید آثار جدید و به‌روزرکن موزه به فارس گفته بود: «خرید آثار جدید و توسعه فضای نمایشگاهی داخل موزه هنرهای معاصر تهران در دستور کار قرار دارد و به تناسب نیازمندی برای خرید آثار داخلی یا خارجی برنامه‌ریزی خواهیم کرد.»البته این موضوع هیچ‌وقت

او در مورد دلیل برگزارنشدن نمایشگاه دائمی از گنجینه موزه عنوان کرد: «مسئولان موزه همیشه این بیم را داشته‌اند که با برگزاری نمایشگاه دائمی، آثار صدمه ببینند درحالی‌که ما هم مثل بسیاری از موزه‌های دنیا باید افرادی را در مکان‌های مختلف موزه برای حراست از آثار قرار دهیم. حداقل اگر توان به‌روزرکن موزه را نداریم، گنجینه فعلی را به‌صورت کارها در معرض دید عموم قرار بگیرد.»

او در مورد دلیل برگزارنشدن نمایشگاه دائمی از گنجینه موزه عنوان کرد: «مسئولان موزه همیشه این بیم را داشته‌اند که با برگزاری نمایشگاه دائمی، آثار صدمه ببینند درحالی‌که ما هم مثل بسیاری از موزه‌های دنیا باید افرادی را در مکان‌های مختلف موزه برای حراست از آثار قرار دهیم. حداقل اگر توان به‌روزرکن موزه را نداریم، گنجینه فعلی را به‌صورت یک نمایشگاه دائم نمایش دهیم.»

